

[Statsministeren]

Europa eller mellem atommagterne i 40 år. Men jeg deler, vi deler vel alle, ønsket om at komme bort fra denne terrorbalance og atomvåbnenes stadige trussel om de frygtelige tragedier.

Planerne om at forske i mulighederne for et strategisk forsvar kan måske virke som en konstruktiv indflydelse, fordi de vil kunne henlede opmærksomheden på de virkelige problemstillinger, som atomvåbnene stiller menneskeheden over for, og nødvendigheden af igennem forhandling og samarbejde at søge frem imod politisk forståelse og afspænding. Det er det, som en konstruktiv debat bør dreje sig om, og den kan komme til at pågå, lad os se det i øjnene, igennem en længere årrække.

Så vil jeg gerne sætte en tyk streg under følgende ord, jeg vil sige. Naturligvis vil det bedste være, at stormagterne direkte begynder på at reducere atomvåbenarsenalerne ned mod nulpunktet uden en kostbar mellemfase, hvor begge investerer enorme beløb i mulighederne for et rumforsvar. Det er klart, det må være en hovedmålsætning. Jeg tror, at de fleste af os kan forenes i ønsket om, at både USA og Sovjetunionen kan nå frem til en aftale om at afstå fra både forskning i og deployering af rumforsvars våben på noget tidspunkt i fremtiden. Men det har nok som sin forudsætning, at de to stormagter tillige opnår enighed om en meget væsentlig reduktion af de allerede eksisterende atomvåbenarsenaler af enhver art. Så længe atomvåbenlagrene holdes på det nuværende høje niveau, er det ikke realistisk at tænke sig, at den ene stormagt skulle kunne give afkald på at foretage forskning i mulige forsvarsmetoder mod a-våben, uden at også den anden stormagt giver afkald derpå. Der er ingen holdbar moral forbundet med at kræve, at den ene giver afkald, men ikke den anden, og begge har krav på pålidelig kontrol, og det er nok svært i forhold til den anden.

I alle europæiske alliancelandene foretages der nu dybtgående analyser af og overvejelser over hele dette dybt alvorlige og konsekvensfyldte perspektiv. I nogle lande ser det ud til, at det primære spørgsmål nok er, hvad rumforsvarstanken ville kunne betyde for koblingen mellem USA's og Europas sikkerhed. Det er også et perspektiv. Vi følger alle debatten i Vesttyskland og Frankrig, der end-

nu langt fra er afklaret. Folketingets medlemmer vil også være bekendt med – og forespørgeren nævnte det i sin motivering – den redegørelse, som den norske regering har afgivet til stortinget. Synspunkterne heri ligger bestemt ikke langt fra indholdet af folketingets dagsorden af 26. marts. Men der var som bekendt ikke tale om, at Norge separerede sig fra den øvrige NATO-medlemskreds ved afgivelsen af *communiqué* den 27. marts. De danske overvejelser, bekymringer og tankegange i forbindelse med forskningen i rumforsvar er ikke ude af kontakt med de øvrige europæiske NATO-landes. Men det er min oprigtige opfattelse, at vi ville afskære os stærkt fra nogen som helst reel indflydelse under de fortsatte analyser inden for alliancen, dersom vi på nuværende tidspunkt skilte os definitivt ud fra de øvrige partnere. Derfor er regeringens råd til folketinget, at man undlader at pålægge regeringen under alle omstændigheder og også i denne sag at insistere på en dansk fodnote i kommende *communiqué*. Vi kan gøre det, men jeg mener ikke, at hverken selve sagens eller Danmarks interesser er bedst tjent dermed.

Undskyld, at jeg siger det, men vi har nu i et par år ført en sikkerhedspolitisk debat med megen strid her i tinget, hvad vi indtil da aldrig havde set. Skulle vi dog ikke prøve at komme videre? Jeg tror, det var med stor glæde, at mange både i og uden for Christiansborg så udredningsarbejdet om Danmarks sikkerhedspolitik gå i gang sidste sommer. Det var med ikke mindre tro på fremtiden i dansk parlamentarisk liv, at vi så det særlige folketingsudvalg fortsætte gennemgangen af materialet i begyndelsen af dette år. Skulle vi ikke søge at undgå en ny konflikt på et område, hvor grundforskellen mellem os er minimal? Hvorfor spille med så høje indsatser, når risikoen for tab af indflydelse og troværdighed næsten er en vished og chancen for at opnå noget reelt til fremme af det, vi vil, næsten ikke er til at få øje på? Skulle vi ikke forsøge at samle os igen, i stedet for at vi skiller os?

Forhandling

Lasse Budtz (S):

Jeg takker naturligvis statsministeren for redegørelsen, men ikke mindst indledningen